

Eczaneler’de Fitokozmetikler

N.M. Ayşegül KOLUMAN, Sevda SÜZGEÇ-SELÇUK

ÖZET

Gelişen dünya düzeni ile beraber bireylerin artan rahat yaşama isteği, sağlıklı, güzel ve bakımlı olma arzusu kozmetik ve dermokozmetik sektörünün hızla gelişmesine olanak sağlamak ve bu ürünlerin kullanımına olan talebi arttırmaktadır.

Son yıllarda insanların her konuda sentetik kimyasallar yerine, doğal ürünlere ve özellikle de bitkisel olanlara karşı artan ilgisi kozmetik sektöründe de fitokozmetiklerin artışına yol açmıştır. Yüzyıllardır genç kalmak ve güzelleşmek için basit yöntemler ile uygulanan bitkiler, bitkisel yağlar ve ekstreler, günümüzde fitokozmetik ürünlerin içerisinde yer almaya başlamıştır. Tercih edilmeleri ile sayısı ve çeşitliliği de her geçen gün artmaktadır. Fitokozmetik ürünlere ve bu alanda çok tercih edilen bitkilere dair çok fazla bilimsel çalışma mevcut olmamasına rağmen,

günden güne artan talep artışı bilim insanlarının dikkatini çekmekte ve onları bu alanda araştırmalara yönlendirmektedir.

Bu çalışmada, kozmetik, dermokozmetik ve fitokozmetik alanlarına katkı sağlamak amacı ile İstanbul Anadolu Yakası Eczaneleri’nde bulunan fitokozmetik ürünlerin ve bu ürünlerin bileşiminde yer alan bitkilerin saptanması amaçlanmıştır. Buna göre ürünlerin içeriğinde bulunan ilk on bitki olarak; *Butyrospermum parkii* (118 üründe), *Vitis vinifera* (106 üründe), *Helianthus annuus* (103 üründe), *Olea europaea* (91 üründe), *Glycine max* (82 üründe), *Rosmarinus officinalis* (80 üründe), *Simmondsia chinensis* (76 üründe), *Citrus aurantium* var. *dulcis* (*Citrus sinensis*) (75 üründe), *Aloe barbadensis* (69 üründe), *Citrus medica* var. *limonum* (68 üründe) tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kozmetik, Dermokozmetik, Fitokozmetik, Bitki, Eczane

GİRİŞ

Kozmetoloji, insan vücudunun epiderma, tırnaklar, kıllar, saçlar, dudaklar gibi değişik dış kısımlarına uygulanmak üzere hazırlanmış, temel amacı bu kısımları temizlemek, koku vermek, görünümünü değiştirmek ve/veya vücut kokularını düzeltmek, iyi durumda tutmak olan bütün preparatları, maddeleri inceleyen ve geliştiren bilim dalıdır (1).

Kozmetik ürün: İnsan vücudunun epiderma, tırnaklar, kıllar, saçlar, dudaklar ve dış genital organlar gibi değişik dış kısımlarına, dişlere ve ağız mukozasına uygulanmak üzere hazırlanmış, tek veya temel amacı bu kısımları temizlemek, koku vermek, görünümünü değiştirmek ve/veya vücut kokularını düzeltmek ve/veya korumak veya iyi bir durumda tutmak olan preparatlar veya maddeler olarak tanımlanır (2).

Klasik bir kozmetikten beklenen özelliklerin başında, uygulandığı bölgenin yapı ve fonksiyonlarını değiştirmemesi gelmektedir (etkileri yüzeysel olmalıdır). Ancak, günümüzde kozmetiklerden beklenen daha “derin” bir etkidir. Bu etkiyi sağlamak için kozmetik maddeler mikrokapsül, lipozom ve

N.M. Ayşegül Koluman
Yakacık Yeni Mah. Özyurt Sokak 11/3 Kartal İstanbul

Sevda Süzgeç-Selçuk
Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakognozi Anabilim Dalı
34668 Haydarpaşa İstanbul

Sorumlu yazar:

Sevda Süzgeç-Selçuk
Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakognozi Anabilim Dalı
34668 Haydarpaşa, İSTANBUL
E-posta: sevdasuzgec@hotmail.com
Tel: 0216 4187739
Fax: 0216 4187739

nanopartikül gibi taşıyıcı sistemler içinde hazırlanmaktadır. Ayrıca bu kozmetiklere hücrelerin yenilenmesini hızlandırıcı, cildi besleyici, kan dolaşımını arttırıcı, güneşin zararlı etkilerini engelleyici bazı maddeler de ilave edilerek derinin yapı ve fonksiyonları üzerindeki olumlu etkilerinden de yararlanılmaktadır. Bu maddelerin deri üzerinde istenilen etkiyi gösterebilmesi için derinin canlı epidermis veya dermis tabakalarına kadar emilmeleri gerekir. Böylelikle, etkilerini derinin daha derin tabakalarında gösterirler. Bundan dolayı, günümüzün bu modern kozmetikleri klasik kozmetik tanımına uymamakta ve ilaçla kozmetik arasında yeni bir grup olarak yer alan kozmesötikleri veya aktif kozmetikleri oluşturmaktadır. İlaç benzeri kozmetikler; kozmesötikler, aktif kozmetikler, dermokozmetikler ve dermofarmasötiklerdir. Kozmesötikler, kozmetikler ile ilaçlar arasında bir köprü oluştururlar. Kozmesötikler tıbbi gözetim gerektiren ve belirgin ilaç aktivitesi gösteren bileşikleridir (3).

Kozmesötik terimi ilk defa 1984 yılında Albert Kligman tarafından tanımlanmıştır ve ilaçlarla kozmetikler arası bir grup aktif ürünü kapsamaktadır. Deri yaşlanmasından derinin tekrar canlandırılmasına, selülitten pigmentasyon tedavisine birçok alanda kullanılabilirler. En sık kullanılan kozmesötikler; nemlendiriciler, retinoidler, antioksidanlar (C vitamini, niasinamid, değişik polifenoller ve flavonoidler), hücresel düzenleyiciler (retinol, farklı peptidler ve büyüme faktörleri vb), bitkisel ürünler ve depigmentasyon ürünleridir (4).

Normal cilt fizyolojisinin artan bilgisi kozmetik bilimi içinde bir devrim başlatmıştır. Başlangıçta deri üzerine doğrudan uygulama ile kişisel görünümü geliştirmek için tasarlanmış kozmetik, şimdi birçok cilt bozukluklarının yönetimini destekleyerek, dermatolojide yeni bir rol almıştır. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin varlığı, cilt bakımında kozmetiğin bu gelişen rolü, öncelikle normal cilt fizyolojisi anlayışımızı değiştirmiş ve kozmetiğin hem fiziksel hem de biyolojik olarak kişinin görünümünü değiştirmek olduğunu göstermiştir. Uyarılara cilt duyarlılığını araştırmak için mevcut teknikler, araştırılan geniş bir dizi deri fizyolojisi sağlam bir anlayışa dayalı kozmetik ve dermokozmetik gelişimde yeni bir dönem getirmiştir (5).

Günümüzde kozmetik ürünler olarak tanımlayabileceğimiz kişisel bakım ürünlerinin yanı sıra ilaç gibi fizyolojik süreçlere etki eden kozmesötiklerin büyükçe bir kısmında bitkiler kullanılmaktadır. Binlerce yıldır insanoğlunun aşına olduğu bu bitkilerin çoğu bilimsel olarak araştırılmaktadır (6). Doğal kaynaklardan, özellikle de bitkisel kaynaklardan elde edilen hammaddeler ve etken maddeler giderek daha

fazla kullanılmaktadır (7). Modern fitokozmetikler bitkisel matristen standardize edilmiş tanımlı ekstraları gerektirir. Son yıllarda hem bitkisel kökenli kozmetik yağlar hem de bitkisel doğal kozmetikler, tüketici talebini takiben pazara yeniden kazandırılmıştır (8).

Cilt ve saç bakım ürünleri başta olmak üzere hazırlanan kozmetik ürünlerde bitki, bitki ekstraları (özleri), suyu, uçucu ya da sabit yağların kullanılması ile fitokozmetik terimi sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır.

Bu çalışmada, İstanbul Anadolu Yakası Eczaneleri'nde alan araştırması yapılarak, fitokozmetik ürünü olan markalar tespit edilmiştir. Tespit edilen markaların eczanede bulunan ürünlerinin ve eczaneden temin edilen broşürlerinin yanı sıra resmi web sayfalarındaki ürünlere ait bilgilerden yararlanılarak fitokozmetik ürünlerinin ve bu ürünlerin içeriğinde yer alan bitkilerin saptanması amaçlanmıştır. Diğer taraftan fitokozmetiklerde kullanılan bitkilerin ürünlere katılım sayılarının tespit edilerek, en fazla hangi bitkilerin kullanıldığının belirlenmesi hedeflenmiştir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Alan araştırması, 2014 yılında İstanbul Anadolu Yakası'nda özellikle dermokozmetik ürün bulundurma potansiyeli olan 7 alışveriş merkezi ve 35 semt eczanesi (Kadıköy, Kartal, Maltepe, Pendik, Üsküdar) olmak üzere toplam 42 eczane taranarak gerçekleştirilmiştir. Semt eczanesi olarak; Kadıköy'de 5, Kartal'da 11, Maltepe'de 8, Pendik'de 7 ve Üsküdar'da 4 eczane ile 7 alışveriş merkezi eczanesi olarak; Maltepe Park, Neomarin, Novada, Pendorya, Tepe Nautilus, Viaport ve Palladium Alışveriş Merkezi eczaneleri çalışmaya dahil edilmiştir.

Çalışma kapsamı, dermokozmetiklerin yer aldığı eczanelerde fitokozmetik ürün bulunduran markalar esas alınarak oluşturulmuştur. İlk olarak bu markaların bütün fitokozmetik ürünleri tespit edilerek bu ürünlerin isimleri, içerikleri ve içeriklerindeki bitkilerin Latince adları araştırılmıştır. Bu ürünlerin içeriğinin değerlendirilmesinde sadece bitki adlarının tespitinin yapılması planlanmıştır. Bu bitkilerin Latince adlarının araştırılmasında Türkiye Bitkileri Sözlüğü'nden (9), eczanelerde saptanan bazı dermokozmetik markaların ürünleri ve içeriklerinde, Kozmetik Formüller kitabından yararlanılmıştır (10, 11). 42 eczane taraması sonucu, eczanede satışı yapılan fitokozmetik ürünü olan markalar ve ürünleri ile alan araştırmaları sırasında temin edilen broşürlerinin yanı sıra markaların resmi internet (web) adreslerinden de yararlanılarak fitokozmetik ürünlerinin isimleri, içerikleri ve içeriklerindeki bitkiler araştırılmıştır

(12-57). Fitokozmetik ürünü olan markaların resmi web sayfalarında içeriği açıklanmayan bazı ürünler çalışmaya dahil edilmemiştir. Resmi web sayfalarında ve ambalajlarında Latince bilimsel adı yerine Türkçe adı verilen bitkilerin, Latince bilimsel adı yazılırken o bitkiye ait ürünlerde en çok kullanılan taksonları (tür, alttür, varyete vb.) dikkate alınmıştır.

Fitokozmetik ürünlerin içeriklerinin saptanmasının ardından, markalara ait fitokozmetik ürünlerin kullanılan vücut bölümlerine göre sınıflandırılmasının yapılması planlanmıştır. Bazı ürünler birden fazla kategoride yer aldığı için her iki kategoriye de dahil edilmiştir. Son olarak, fitokozmetik ürünlerin bileşimine giren bitkilerin hangi ürün şeklinin içinde bulunduğu ve fitokozmetik ürünlere katılım sayıları tespit edilmiştir. Bu bitkilerin ürünlere katılım sayılarından yola çıkarak en fazla hangi bitkilerin kullanıldığı tespit edilirken, birden fazla ürün çeşidi içerisindeki bitkiler bir kere sayılmıştır.

BULGULAR

Çalışmada İstanbul Anadolu Yakası'nda 42 eczanede yapılan alan araştırması sonucunda, fitokozmetik ürünü olan 42 marka tespit edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen bu markalar; Antioch's Verdaa Bitkisel Kozmetik, Babe, Bebak, Bio oil, Bioderma, Bionike, Bioxcin, Botalife, Burt's Bees, Caudalie, Cosmed, Darphin, DDF, Dermaderm, Dermadolin, Dermologica, Dermoskin, Eau Thermale Aven, Florame, Hairman, Hairolive, Hamadi Organics, Klorane Laboratories, Koza (Şatıroğlu Kozmetik), M-Asam, Moos, Neo Strata, Novocrin Therapy, Nuxe, Organicum, Otacı, Pauline, Pharmaozon, Ren Clean Skin Care, Rosense, Sebamed, Shiffa Home, Solante, Talya, Tresan, Zigavus, Zorah'dır.

Bu markaların fitokozmetik ürünleri ve içerikleri taranmıştır. Taramada eczanede tespit edilen ürünlerinin yanı sıra bu markaların diğer fitokozmetik ürünleri de çalışmaya dahil edildiği için ürün çeşitliliği, bitki sayısı ve bu ürünlere bitkilerin katılım sayılarının hesaplanması bu veriler doğrultusunda yapılmıştır.

Bu ürünlerin içeriklerinin bir kısmında bitkilerin sadece Türkçe ve Latince adları yer alırken, bir kısmında kullanılan bitkilerin ekstraktı (özü), yağı, esansı, suyu, aroması, yaprağı, petalleri, çiçeği, kabuğu, kökü, çekirdeği, zamkı, enzimi, proteini, fermenti, sütü ve polisakkaritlerinin yer aldığı görülmüştür. Bir ürünün içeriğinde tek bir bitki olabildiği gibi birden fazla sayıda bitki de bulunabilmektedir.

Yapılan araştırma sonuçlarının değerlendirilmesinde iki sınıflandırma yapılmıştır:

1. Eczanede bulunan fitokozmetik ürünlerin kullanılan vücut kısımlarına ve ürün şekline göre
2. İncelenen fitokozmetik ürünler içerisinde yer alan bitkilere göre

1. Eczanede bulunan fitokozmetik ürünlerin kullanılan vücut kısımlarına ve ürün şekline göre

Yapılan bu sınıflandırmaya temel oluşturması için öncelikli olarak, eczanede bulundurulmuş fitokozmetik ürünlerin markalara göre sınıflandırılması yapılmış, o markaya ait mevcut fitokozmetik ürünler, içerikleri ve bu ürünlerin içeriğindeki bitkiler tespit edilmiştir. Elde edilen bu verilen doğrultusunda fitokozmetik ürünlerin kullanılan vücut kısımlarına ve ürün şekline göre sınıflandırılması oluşturulmuştur.

Fitokozmetik ürünlerin kullanılan vücut kısımlarına göre sınıflandırılmasında aşağıdaki şekilde gruplandırılarak markası, ürün şekli-ürün adı, içeriği ve içeriğine giren bitkinin Latince adı tespit edilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda, bu ürünlerin içeriğindeki bitkilerin, kullanılan vücut kısımlarına göre fitokozmetik ürünlerdeki katılım sayıları da tespit edilmiştir (Tablo 1).

- A. Saça Uygulanan Fitokozmetik Ürünler
 1. Saça Şekil Veren- Düzleştirilen Ürünler
 2. Şampuanlar
 3. Saç Rengini Açan Ürünler
 4. Saç Bakım Ürünleri ve Saç Kremeleri
- B. Deriye Uygulanan Fitokozmetik Ürünler
 1. Kremeler
 2. Losyonlar ve Serumlar
 3. Tonikler, Temizleme Sütleri, Suları, Ürünleri ve Sprey, Likit Formülasyonunda Olan Diğer Bakım Ürünleri
 4. Cildin Rengini Açan ve Ciltteki Lekeleri Gideren Ürünler
 5. Güneş Işınlara Karşı Koruyucu ve Bronzlaşmayı Sağlayıcı Ürünler
 6. Sabunlar
 7. Maskeler, Peelingler ve Jeller
- C. Aromaterapi Ürünleri ve Bakım Yağları
- D. Göz Çevresine Uygulanan Fitokozmetik Ürünler
- E. Banyo ve El Yıkama Fitokozmetik Ürünleri
- F. Ağız ve Dudak Bakımında Kullanılan Fitokozmetik Ürünler

Tablo 1. Kullanılan Vücut Kısımlarına ve Ürün Şekline Göre Fitokozmetik Ürünlere Bitkilerin Katılım Sayısı

Kullanılan Vücut Kısmı	Ürün Şekli	Bitkilerin Fitokozmetik Ürünlere Katılım Sayısı
A.SAÇA UYGULANAN FİTOKOZMETİK ÜRÜNLER	Saç Şekil Veren-Düzleştiren Ürünler	10
	Şampuanlar	198
	Saç Rengini Açan Ürünler	4
	Saç Bakım Ürünleri ve Saç Kremleri	204
B.DERİYE UYGULANAN FİTOKOZMETİK ÜRÜNLER	Kremler	738
	Losyonlar ve Serumlar	404
	Tonikler, Temizleme Sütleri, Suları, Ürünleri ve Sprey, Likit Formülasyonunda Olan Diğer Bakım Ürünleri	327
	Cildin Rengini Açan ve Ciltteki Lekeleri Gideren Ürünler	181
	Güneş Işınlara Karşı Koruyucu ve Bronzlaşmayı Sağlayıcı Ürünler	179
	Sabunlar	62
	Maskeler, Peelingler ve Jeller	252
C.AROMATERAPİ ÜRÜNLERİ VE BAKIM YAĞLARI		488
D.GÖZ ÇEVRESİNE UYGULANAN FİTOKOZMETİK ÜRÜNLER		216
E.BANYO VE EL YIKAMA FİTOKOZMETİK ÜRÜNLERİ		140
F.AĞIZ VE DUDAK BAKIMINDA KULLANILAN FİTOKOZMETİK ÜRÜNLER		164

Yapılan bu sınıflandırma sonuçlarına göre; fitokozmetik ürünler içerisindeki bitki çeşitliliği ve sayısının ürün şekline göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Vücut kısımlarına göre yapılan sınıflandırmada; fitokozmetik ürün şekline göre, ürünlerde en fazla yer alan ilk iki bitki belirlenmiştir. Bazı fitokozmetik ürün şekillerinde, bitkilerin fitokozmetik ürünlere katılım sayısı eşit çıktığından dolayı aşağıdaki sıralamada ikiden fazla bitki ismi verilmiştir. Buna göre; saç şekil veren- düzleştiren fitokozmetik ürünlere *Urtica dioica* (3), *Matricaria chamomilla* (2), *Achillea millefolium* (2); şampuanlara *Triticum vulgare* (15), *Urtica dioica* (11); saç rengini açan fitokozmetik ürünlere sadece *Matricaria chamomilla* (4); saç bakım ürünleri ve saç kremlerine *Triticum vulgare* (9), *Urtica dioica* (8), *Simmondsia chinensis* (8); kremlere *Butyrospermum parkii* (50), *Vitis vinifera* (33); losyonlar ve serumlara *Helianthus annuus* (18), *Glycine max* (18); tonikler, temizleme suları, sütleri, ürünleri ve

sprey, likit formülasyonunda olan bakım ürünlerine *Rosa damascena* (14), *Vitis vinifera* (13); cildin rengini açan ve leke gideren ürünlere *Achillea millefolium* (8), *Camellia sinensis* (7), *Glycyrrhiza glabra* (7), *Melissa officinalis* (7); güneş ışınlarına karşı koruyucu ve bronzlaşmayı sağlayıcı ürünlere *Vitis vinifera* (12), *Camellia sinensis* (9); sabunlara *Olea europaea* (14), *Laurus nobilis* (5); maskeler, peelingler ve jellere *Vitis vinifera* (11), *Butyrospermum parkii* (9); aromaterapi ürünleri ve bakım yağlarına *Helianthus annuus* (20), *Olea europaea* (19); göz çevresine uygulanan ürünlere *Camellia sinensis* (10), *Butyrospermum parkii* (9); banyo ve el yıkama ürünlerine *Aloe barbadensis* (10), *Olea europaea* (6); ağız ve dudak bakımında kullanılan ürünlere *Helianthus annuus* (14), *Glycine max* (14), *Butyrospermum parkii* (14) bitkilerinin mevcut diğer bitkilerden daha fazla katılım sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Vücut bölümlerine ve ürün şekline göre yapılan sınıflandırma sonuçlarına göre kremler diğer ürün tiplerine göre daha fazla sayıda bulunmaktadır. Hemen hemen her markanın krem formülasyonunda ürünü mevcuttur. Kremlerin içeriğine giren bitki sayısı 181 iken bu bitkilerin kremlerin içindeki katılım sayısı 738 olarak saptanmıştır. İkinci sırada aromaterapi ve bakım yağlarının içeriğine giren bitki sayısı 142 iken bitkilerin bu ürünlere katılım sayısı 488 olarak belirlenmiştir. Belli markalar bünyesinde sadece sabun veya aromaterapi gibi ürünleri üretirken, bazı markaların hemen hemen her çeşit ürünü bulunmaktadır. Bu da göstermektedir ki ürün çeşitliliği bakımından belli markalar spesifik bir alanda kendini geliştirirken bazıları her alanda yayılım göstermiştir.

2. İncelenen fitokozmetik ürünler içerisinde yer alan bitkilere göre

Yapılan ikinci sınıflandırmada, fitokozmetik ürünlerin markalarının tek tek taranması esas alınarak oluşturulan veriler göz önünde bulundurularak fitokozmetik ürünlerin içeriğine giren bitkilerin Latince adı, ürün şekli, fitokozmetik ürünlere katılım sayıları saptanmıştır (Tablo 2). Katılım sayılarına göre ürünlerin içeriğinde en fazla bulunan bitkiler sıralamasında ilk on bitki olarak; *Butyrospermum parkii* (118), *Vitis vinifera* (106), *Helianthus annuus* (103), *Olea europaea* (91), *Glycine max* (82), *Rosmarinus officinalis* (80), *Simmondsia chinensis* (76), *Citrus aurantium* var. *dulcis* (*Citrus sinensis*) (75), *Aloe barbadensis* (69), *Citrus medica* var. *limonum* (68) tespit edilmiştir.

Bu çalışmada, yapılan bu araştırmalar doğrultusunda, fitokozmetik ürünlerin içerisinde toplam üç yüz doksan dört (394) bitkinin, fitokozmetik ürünlerin bileşimindeki toplam katılım sayısı üç bin dört yüz altmış sekiz (3468)' dir.

Tablo 2. Fitokozmetik Ürünlerin Bileşimine Giren Bitkiler, Ürün Şekli ve Fitokozmetik Ürünlere Katılım Sayıları

Bitkinin Latince Adı	Ürün Şekli	Fitokozmetik Ürünlere Katılım Sayısı
<i>Abies pectinata</i>	Saç Koruyucu	1
<i>Abies sibirica</i>	Sabun, Vücut Yıkama Preparatı	2
<i>Acacia dealbata</i>	Krem, Serum	5
<i>Acacia decurrens</i>	Krem, Dudak Koruyucu	2
<i>Acacia senegal</i>	Krem, Losyon, Saç Koruyucu, Şampuan, Maske	8
<i>Acer saccharum</i>	Krem, Scrub, Göz Koruyucu, Temizleyici	8
<i>Achillea millefolium</i>	Krem, Tonik, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Kremi, Saç Maskesi	15
<i>Acmella oleracea</i>	Krem, Losyon	5
<i>Actinidia chinensis</i>	Krem, Maske, Şampuan,	4
<i>Adansonia digitata</i>	Krem, Jel, Losyon, Şampuan	13
<i>Adiantum capillus veneris</i>	Şampuan	1
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Yağ, Krem, Şampuan	7
<i>Ageratum houstonianum</i>	Krem	4
<i>Alchemilla vulgaris</i>	Krem	7
<i>Aleurites moluccana</i>	Yağ, Serum	3
<i>Allium sativum</i>	Yağ, Şampuan	4
<i>Aloe barbadensis</i>	Krem, Güneş Yağı, Jel, Losyon, Tonik, Şampuan	69
<i>Aloe vera</i>	Krem, Temizleyici, Losyon, Peeling, Jel, Serum, Yağ, Saç jölesi	24
<i>Alpinia galanga</i>	Krem	1
<i>Alpinia officinarum</i>	Yağ	1
<i>Althaea officinalis</i>	Krem, Tonik, Yağ, Serum, Temizleyici	8
<i>Amorphophallus konjac</i>	Serum Krem	2
<i>Amyris balsamifera</i>	Yağ	1
<i>Ananas comosus</i>	Maske	1
<i>Ananas sativus</i>	Temizleyici, Maske, Serum	5
<i>Anchusa azurea</i>	Krem	1
<i>Anemone coronaria</i>	Yağ	3

<i>Anethum graveolens</i>	Krem, Serum	3
<i>Aniba rosaeodora</i>	Krem, Temizleme Sütü, Jel, Yağ, Losyon, Serum, Şampuan, Scrub	21
<i>Anthemis nobilis</i>	Krem	24
<i>Arachis hypogaea</i>	Güneş Yağı	2
<i>Araucaria heterophylla</i>	Krem, Jel, Serum, Dudak ve Göz Koruyucu	8
<i>Arbutus andrachne</i>	Maske	1
<i>Arctium lappa</i>	Krem, Saç Losyonu, Jel, Serum, Şampuan	10
<i>Arctostaphylos uva ursi</i>	Temizleyici	1
<i>Argania spinosa</i>	Krem, Scrub, Yağ, Jel, Losyon, Serum, Sabun, Balm, Saç Maskesi, Şampuan	47
<i>Arnica montana</i>	Krem, Jel, Temizleme	9
<i>Artemisia dracunculus</i>	Krem, Maske	4
<i>Artemisia umbelliformis</i>	Krem, Losyon, Temizleyici	6
<i>Astrocaryum tucuma</i>	Krem, Losyon	3
<i>Avena sativa</i>	Krem, Losyon, Jel, Sabun, Şampuan, Bakım Sütü	23
<i>Balanites aegyptiaca</i>	Saç Maskesi, Saç Kremi, Şampuan	3
<i>Bellis perennis</i>	Krem, Tonik	5
<i>Beta vulgaris</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Duş Jeli	6
<i>Betula alba</i>	Krem, Saç Serum, Şampuan	5
<i>Betula pendula</i>	Saç Tonik, Saç Jölesi	2
<i>Bidens pilosa</i>	Krem, Serum	2
<i>Bixa orellana</i>	Duş Jeli	1
<i>Borago officinalis</i>	Krem, Jel, Losyon, Serum, Stick, Yağ	14
<i>Boswellia carterii</i>	Krem	1
<i>Boswellia serrata</i>	Krem, Serum	3
<i>Brassica campestris</i>	Emülsiyon	1
<i>Brassica napus</i>	Krem, Losyon, Yağ, Dudak Balm	19
<i>Brassica nigra</i>	Yağ	2
<i>Brassica oleracea</i>	Yağ	2
<i>Buddleja davidii</i>	Krem, Losyon	2
<i>Butyrospermum parkii</i>	Krem, Temizleme Sütü, Jel, Maske, Losyon, Serum, Sabun, Yağ, Scrub, Saç Kremi	118

<i>Calendula officinalis</i>	Krem, Temizleme Sütü, Jel, Losyon, Serum, Tonik, Yağ	33
<i>Callitris intratropica</i>	Temizleme Sütü, Jel, Serum	4
<i>Calophyllum inophyllum</i>	Krem, Yağ	2
<i>Camelina sativa</i>	Temizleme Sütü, Serum	2
<i>Camellia japonica</i>	Maske	1
<i>Camellia oleifera</i>	Krem, Güneş Yağı	9
<i>Camellia sinensis</i>	Göz Çevresi Krem, Jel, Tonik, Güneş Yağı, Maske, Losyon, Krem, Şampuan	43
<i>Cananga odorata</i>	Serum, Yağ, Duş Jeli, Dudak Balm, Şampuan, Saç Maskesi	22
<i>Capsicum frutescens</i>	Saç Koruyucu, Saç Yağı	2
<i>Carapa guaianensis</i>	Krem	1
<i>Carica papaya</i>	Krem, Maske, Temizleyici	8
<i>Carpinus betulus</i>	Jel	1
<i>Carthamus tinctorius</i>	Krem, Temizleyici, Yağ, Dudak Balm, Body Bar	14
<i>Carum carvi</i>	Krem, Maske, Göz Çevresi Kremi	3
<i>Carum petroselinum</i>	Tonik, Krem, Stick	3
<i>Carya illinoensis</i>	Scrub	1
<i>Caryophyllus aromaticus</i>	Yağ	2
<i>Cassia alata</i>	Krem, Losyon, Serum	13
<i>Cassia angustifolia</i>	Krem, Likit, Göz Çevresi Kremi	7
<i>Castanea sativa</i>	Krem	1
<i>Cedrus atlantica</i>	Krem, Jel, Yağ, Göz Koruyucu, Duş Jeli, Şampuan	12
<i>Cedrus libani</i>	Yağ	1
<i>Centaurea cyanus</i>	Makyaj Temizleyici, Scrub, Losyon, Göz Koruyucu, Şampuan	16
<i>Centella asiatica</i>	Krem, Jel, Serum, Göz Çevresi Kremi	9
<i>Centipeda cunninghamii</i>	Yağ	1
<i>Ceratoniasiliqua</i>	Serum	1
<i>Chlorella vulgaris</i>	Göz Çevresi Kremi	1
<i>Chondrus crispus</i>	Krem, Göz Çevresi Kremi, Losyon	12
<i>Cichorium intybus</i>	Krem, Güneş Kremi	2
<i>Cinchona pubescens</i>	Saç Koruyucu, Saç Serumu, Şampuan	3
<i>Cinchona officinalis</i>	Saç Serumu, Şampuan	1

<i>Cinnamomum camphora</i>	Krem, Yağ	2
<i>Cinnamomum seylanicum</i>	Jel, Yağ	4
<i>Cistus labdaniferus</i>	Jel, Serum	3
<i>Citrullus vulgaris</i>	Krem, Güneş Kremi	2
<i>Citrus aurantifolia</i>	Maske, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Koruyucu	3
<i>Citrus aurantium</i>	Yağ	1
<i>Citrus aurantium var. amara</i>	Krem, Yağ, Losyon, Maske, Vücut Yıkama Preparatı, Göz Çevresi Kremi	21
<i>Citrus aurantium var. bergamia</i>	Krem, Yağ, Jel, Maske, Sabun, Serum, Losyon, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı	32
<i>Citrus aurantium var. dulcis (Citrus sinensis)</i>	Şampuan, Krem, Yağ, Jel, Maske, Losyon, Serum, Sabun, Göz Koruyucu, Dudak Balmı, Vücut Yıkama Preparatı	75
<i>Citrus grandis</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Losyon, Yağ, Göz Çevresi Kremi	21
<i>Citrus medica</i>	Saç Koruyucu, Şampuan	2
<i>Citrus medica var. limonum</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Losyon, Yağ, Göz Çevresi Kremi, El Yıkama Preparatı, Saç Koruyucu, Şampuan	68
<i>Citrus nobilis</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Duş Jeli	8
<i>Citrus paradisi</i>	Krem, Peeling, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı, Dudak Balmı, Şampuan	13
<i>Citrus reticulata</i>	Sabun, Yağ, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Koruyucu	5
<i>Citrus tangerina</i>	Temizleyici, Maske, Saç Koruyucu	5
<i>Cocos nucifera</i>	Güneş Yağı, Krem, Temizleyici, Losyon, Yağ, Scrub, Dudak Balmı, Saç Koruyucu	52
<i>Coffea arabica</i>	Krem, Serum, Losyon	4
<i>Cola acuminata</i>	Duş Jeli	1
<i>Coleus barbatus</i>	Jel	1
<i>Commiphora mukul</i>	Krem, Serum	2
<i>Commiphora myrrha</i>	Eliksir, Maske, Yağ	3
<i>Commiphora opabalsamum</i>	Yağ	2
<i>Copernicia cerifera</i>	Dudak Koruyucu, Scrub, Güneş Kremi	5

<i>Coriandrum sativum</i>	Krem, Maske, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi	9	<i>Elettaria cardamomum</i>	Krem, Maske, Göz Çevresi Kremi	3
<i>Cornus mascula</i>	Krem, Yağ	3	<i>Emblica officinalis</i>	Temizleyici, Göz Koruyucu	4
<i>Corylus americana</i>	Serum	1	<i>Enantia chlorantha</i>	Krem, Jel, Likit Temizleyici	3
<i>Corylus avellana</i>	Krem, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi	11	<i>Epilobium fleischeri</i>	Losyon	1
<i>Crataegus oxyacantha</i>	Jel, Serum, Temizleyici	4	<i>Equisetum arvense</i>	Krem, Temizleyici, Saç Serumu, Maskesi, Koruyucu, Şampuan	6
<i>Crithmum maritimum</i>	Krem, Maske, Göz Çevresi Kremi	4	<i>Equisetum hiemale</i>	Krem, Tonik, Losyon, Göz Çevresi Kremi	6
<i>Crocus pulchellus</i>	Krem	1	<i>Eucalyptus globulus</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Yağ, Tonik, Göz Kremi, El Yıkama, Vücut Yıkama Preparatı, Dudak Balmı, Şampuan	23
<i>Crocus sativus</i>	Krem	1	<i>Eugenia caryophyllata</i>	Yağ, Krem, Scrub, Jel, Yağ, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Koruyucu	10
<i>Cucumis melo</i>	Losyon	6	<i>Euglena gracilis</i>	Krem	2
<i>Cucumis sativus</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Göz Serumu, Kremi	15	<i>Euphorbia cerifera</i>	Krem, Güneş Kremi, Maske, Yağ, Dudak Balmı	8
<i>Cucurbita moschata</i>	Aroma Yüz Temizleyici, Yağ	2	<i>Euphrasia officinalis</i>	Krem, Göz Koruyucu, Göz Çevresi Kremi, Temizleyici	8
<i>Cucurbita pepo</i>	Krem, Jel, Losyon, Krem, Yağ	8	<i>Euterpe oleracea</i>	Dudak Balmı	1
<i>Cuminum cyminum</i>	Yağ	1	<i>Evernia prunastri</i>	Yağ	1
<i>Cupressus sempervirens</i>	Krem, Maske, Losyon, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı	10	<i>Fagus sylvatica</i>	Krem	1
<i>Curcuma longa</i>	Krem, Temizleyici, Göz Koruyucu	5	<i>Ferula foetida</i>	Temizleyici	1
<i>Curcuma zedoaria</i>	Saç Koruyucu	1	<i>Fibraurea recisa</i>	Krem, Serum, Losyon	3
<i>Cyathea cumingii</i>	Yaşlanma Karşıtı Likit, Göz Çevresi Kremi, Göz Serumu, Dudak Serumu, Kremi	3	<i>Ficus carica</i>	Krem, Serum, Göz Jeli, Göz Çevresi Kremi, Scrub, Şampuan, Saç Koruyucu	7
<i>Cyathea medullaris</i>	Krem	2	<i>Filipendula ulmaria</i>	Göz Maskesi, Göz Serumu, Kremi	3
<i>Cymbopogon flexuosus</i>	Yağ	1	<i>Foeniculum vulgare</i>	Tonik, Temizleyici, Yağ, Saç Kremi, Saç Balmı, Saç Koruyucu	9
<i>Cymbopogon martini</i>	Krem, Jel, Temizleyici, Serum, Yağ, Göz Çevresi Koruyucu, Dudak Balmı, Saç Serumu, Kremi, Şampuan	23	<i>Fragaria vesca</i>	Yağ	1
<i>Cymbopogon schoenanthus</i>	Krem, Tonik, Losyon, Vücut Yıkama Preparatı	4	<i>Fraxinus excelsior</i>	Göz Kremi	1
<i>Cyperus esculentus</i>	Saç Maskesi, Saç Koruyucu, Şampuan	4	<i>Fructus dactylus</i>	Yağ, Scrub	2
<i>Daucus carota</i>	Krem, Yağ, Güneş Kremi, Temizleyici	14	<i>Fucus vesiculosus</i>	Krem, Scrub, Losyon, Vücut Yıkama Preparatı	4
<i>Dioscorea villosa</i>	Losyon	1	<i>Garcinia indica</i>	Krem, Dudak Koruyucu, Dudak Balmı	6
<i>Echinacea angustifolia</i>	Krem	1	<i>Gardenia tahitensis</i>	Krem	1
<i>Echinacea purpurea</i>	Yaşlanma Karşıtı Likit, Scrub	2	<i>Gaultheria procumbens</i>	Yağ	1
<i>Elaeagnus angustifolia</i>	Yağ	1	<i>Genipa americana</i>	Duş Jeli, Vücut Yıkama Preparatı	1
<i>Elaeis guineensis</i>	Sabun	2	<i>Gentiana lutea</i>	Krem	1

<i>Ginkgo biloba</i>	Krem, Güneş Kremi, Serum, Losyon, Şampuan	7
<i>Glaucium flavum</i>	Krem, Serum, Losyon	3
<i>Glycine max</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Losyon, Serum, Yağ, Göz Kremi, Koruyucu, Vücut Yık. Preparatı, Şampuan, Dudak Balmı	82
<i>Glycyrrhiza glabra</i>	Krem, Maske, Serum, Temizleyici, Göz Serumu	23
<i>Gossypium harbaceum</i>	Krem, Serum, Temizleyici, Göz Kremi	8
<i>Gossypium hirsutum</i>	Krem	1
<i>Guaiacum officinale</i>	Şampuan	1
<i>Gymnema sylvestre</i>	Güneş Kremi	1
<i>Gynostemma pentaphyllum</i>	Krem, Serum, Göz Jeli	3
<i>Hamamelis virginiana</i>	Krem, Temizleyici, Losyon, Tonik, Göz Kremi, Serumu, Duş Jeli, Dudak Kremi, Serumu	40
<i>Hedera helix</i>	Temizleyici, Scrub, Losyon, Şampuan	4
<i>Hedychium coronarium</i>	Temizleyici	1
<i>Helianthus annuus</i>	Krem, Yağ, Güneş Kremi, Jel, Maske, Losyon, Sabun, Body Bar, Dudak Koruyucu, Şampuan	103
<i>Helichrysum angustifolium</i>	Yağ	1
<i>Hibiscus esculentus</i>	Krem	1
<i>Hibiscus sabdariffa</i>	Krem, Scrub, Serum, Yağ	7
<i>Hippophae rhamnoides</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Serum, Yağ	7
<i>Hordeum vulgare</i>	Krem, Losyon	3
<i>Humulus lupulus</i>	Krem, Tonik, Losyon, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yık. Preparatı, Şampuan	9
<i>Hydrastis canadensis</i>	Krem, Tonik, Losyon	5
<i>Hypericum perforatum</i>	Güneş Kremi, Maske, Losyon, Yağ	14
<i>Hyssopus officinalis</i>	Losyon	1
<i>Ilex aquifolium</i>	Göz Koruyucu	1
<i>Ilex paraguariensis</i>	Body Balm, Vücut Yıkama Preparatı	1
<i>Illicium verum</i>	Dudak Balm	2
<i>Impatiens balsamina</i>	Sabun	1

<i>Imperata cylindrica</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Losyon, Serum, Göz Çevresi Kremi	9
<i>Inca inchi</i>	Krem, Yağ	4
<i>Iris versicolor</i>	Yağ	1
<i>Jasminum grandiflorum</i>	Krem	1
<i>Jasminum officinale</i>	Krem, Güneş Kremi, Losyon, Yağ, Dudak Balmı	12
<i>Juglans regia</i>	Krem, Güneş Kremi, Jel, Yağ, Göz Jeli, Scrub, Saç Serumu, Saç Bakım Yağı	16
<i>Juniperus communis</i>	Krem, Jel, Tonik, Stick, Sabun, Yağ, Saç Kremi, Saç Bakım Yağı, Şampuan	17
<i>Juniperus oxycedrus</i>	Şampuan	1
<i>Kappaphycus alvarezii</i>	Krem	1
<i>Kigelia africana</i>	Krem	1
<i>Laminaria digitata</i>	Krem, Jel, Serum, Göz Jeli	5
<i>Laminaria ochroleuca</i>	Krem, Güneş Kremi, Maske, Serum, Dudak Balmı	11
<i>Larrea trident</i>	Krem, Serum, Losyon	3
<i>Laurus nobilis</i>	Jel, Sabun, Yağ, El Yık. Preparatı, Duş Jeli, Saç Kremi, Yağ, Şampuan	27
<i>Lavandula angustifolia</i>	Krem, Çiçek suyu, Jel, Maske, Sabun, Yağ, Göz Koruyucu, Banyo Tuzu, Jeli, Saç Tonik, Şampuan	48
<i>Lavandula cariensis</i>	Yağ	2
<i>Lavandula hybrida</i>	Krem, Cilt Temizleme Yağı, Maske, Yağ, Scrub	11
<i>Lavandula intermedia</i>	Tonik	1
<i>Lavandula officinalis</i>	Maske, Yağ	5
<i>Lavandula stoechas</i>	Yağ	1
<i>Lens culinaris</i>	Güneş Kremi	1
<i>Leontopodium alpinum</i>	Güneş Kremi	1
<i>Lepidium meyenii</i>	Krem, Serum, Göz Koruyucu, Dudak Koruyucu	6
<i>Leptospermum scoparium</i>	Likit Temizleyici, Maske	3
<i>Leucojum aestivum</i>	Krem, Göz Koruyucu	3
<i>Lignum dalbergiae</i>	Yağ	1
<i>Lilium candidum</i>	Yağ, Göz Serumu, Dudak Serumu, Şampuan	3

<i>Linum usitatissimum</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Serum, Yağ, Saç Bakım Yağı, Şampuan	9	<i>Mentha piperita</i>	Krem, Sprey, Güneş Kremi, Jel, Losyon, Tonik, Serum, Yağ, Body Balm, Dudak Balımı, Şampuan, Saç Bakımı	33
<i>Lippia citriodora</i>	Krem, Saç Kremi	3	<i>Mentha viridis</i>	Krem, Temizleme Yağı, Maske, Göz Çevresi Kremi, Duş Jeli	9
<i>Lippia triphylla</i>	Yağ	1	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Krem, Göz Çevresi Kremi, Göz Koruyucu	2
<i>Liquidambar orientalis</i>	Sabun, Saç Kremi, Şampuan	3	<i>Mirabilis jalapa</i>	Krem, Göz Çevresi Kremi	3
<i>Litchi chinensis</i>	Duş Jeli, Scrub	2	<i>Morinda citrifolia</i>	Güneş Kremi, Serum	2
<i>Litsea cubeba</i>	Sabun, Duş Jeli	2	<i>Morus alba</i>	Krem, Serum, Temizleyici	7
<i>Lonicera caprifolium</i>	Krem	1	<i>Myristica fragrans</i>	Krem, Scrub	3
<i>Lonicera japonica</i>	Krem, Sprey Temizleyici, Temizleme Sütü, Güneş Kremi, Jel, Serum, Saç Koruyucu, Şampuan, Güneş Spreyi	25	<i>Myroxylon pereirae</i>	Krem, Jel, Yağ, Vücut Yık. Preparatı, Dudak Balımı, Dudak Koruyucu	8
<i>Luffa cylindrica</i>	Body Bar	1	<i>Myrtus communis</i>	Likit Temizleyici, Güneş Kremi, Jel, Yağ, El Yıkama, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Kremi, Yağı, Şampuan	12
<i>Macadamia ternifolia</i>	Krem, Temizleme Yağı, Maske, Krem, Yağ, Göz Çevresi Kremi	11	<i>Nasturtium officinale</i>	Losyon, Krem	2
<i>Magnolia grandiflora</i>	Likit Temizleyici, Göz Çevresi Kremi, Saç Koruyucu, Saç Maskesi, Şampuan, Sprey	8	<i>Nigella sativa</i>	Likit Temizleyici, Sabun, Yağ, Saç Bakım Maskesi, Saç Bakım Yağı	9
<i>Malpighia glabra</i>	Maske	1	<i>Nymphaea alba</i>	Krem, Maske, Saç Koruyucu, Şampuan, Göz Çevresi Kremi	7
<i>Malus domestica</i>	Krem, Güneş Kremi, Serum, Göz Çevresi Kremi	4	<i>Nymphaea caerulea</i>	Krem, Göz Koruyucu	4
<i>Malva sylvestris</i>	Krem, Scrub, Tonik, Temizleyici, Göz Koruyucu	11	<i>Ocimum basilicum</i>	Temizleme Yağı, Body Balm	4
<i>Mangifera indica</i>	Krem, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Body Bar, Dudak Balımı, Saç Koruyucu, Maske, Şampuan	14	<i>Oenothera biennis</i>	Krem, Serum, Temizleyici, Yağ, Göz Çevresi Kremi	10
<i>Matricaria chamomilla (Chamomilla recutita, Matricaria recutita)</i>	Krem, Tonik, Maske, Yağ, Göz Kremi, Serum, Saç Açıcı Likit, Saç Kremi, Saç Bakım Balımı, Saç Tonik, Şampuan, Saç Açıcı Krem, Saç Koruyucu, Losyon, Serum, Krem, Tonik, Maske, Dudak Serum, Vücut Yıkama Preparatı	48	<i>Olea europaea</i>	Krem, Temizleyici, Bronzlaşma Yağı, Jel, Serum, Losyon, Sabun, Şampuan, Saç Koruyucu, Saç Maskesi, Saç Serum, Saç Bakım Yağı, Dudak Balm	91
<i>Mauritia flexuosa</i>	Güneş Kremi	1	<i>Origanum vulgare</i>	Temizleyici, Şampuan	4
<i>Medicago sativa</i>	Makyaj Temizleyici, Güneş Kremi	3	<i>Ormenis multicaulis</i>	Krem, Temizleyici, Güneş Kremi, Jel	7
<i>Melaleuca alternifolia</i>	Krem, Temizleyici, Losyon, Tonik, Maske, Sabun, Yağ, Dudak Balımı, Saç Koruyucu, Şampuan	15	<i>Orthosiphon stamineus</i>	Temizleyici	1
<i>Melaleuca viridiflora</i>	Yağ	1	<i>Oryza sativa</i>	Krem, Temizleyici, Scrub, Serum, Yağ, Şampuan, Göz Çevresi Kremi	23
<i>Melissa officinalis</i>	Eliksir, Jel, Temizleyici, Krem, Sabun, Yağ, Göz Koruyucu, Vücut Yık. Preparatı, Saç Kremi, Saç Tonik, Şampuan, Serum	23	<i>Padina pavonica</i>	Krem	1
<i>Mentha arvensis</i>	Jel	3	<i>Paeonia officinalis</i>	Krem, Göz Koruyucu	4
			<i>Peonica turcica</i>	Şampuan	1
			<i>Panax ginseng</i>	Krem, Likit Temizleyici, Serum, Göz Jel, Saç Losyonu	5
			<i>Panicum miliaceum</i>	Saç Serum, Şampuan	1

<i>Papaver rhoeas</i>	Krem, Göz Koruyucu	5
<i>Papaver somniferum</i>	Yağ	2
<i>Passiflora incarnata</i>	Krem, Göz Serum, Dudak Balm	3
<i>Passiflora quadrangularis</i>	Serum, Temizleyici, Maske	5
<i>Passiflora incarnata</i>	Losyon	1
<i>Pelargonium graveolens</i>	Krem, Temizleyici, Maske, Serum, Sabun, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı, Şampuan	22
<i>Persea gratissima</i>	Krem, Temizleme Sütü, Yağ, Serum, Göz Çevresi Kremi, Scrub, Dudak Balm, Saç Bakım Balm, Şampuan	32
<i>Petroselinum sativum</i>	Losyon	1
<i>Peucedanum ostruthium</i>	Krem, Losyon	2
<i>Phalaenopsis lowii</i>	Krem	1
<i>Phellodendron amurense</i>	Jel	1
<i>Phyllacantha fibrosa</i>	Krem	2
<i>Picea abies</i>	Jel	1
<i>Pimpinella anisum</i>	Yağ	2
<i>Pinus palustris</i>	Sabun	1
<i>Pinus pinaster</i>	Yağ	1
<i>Pinus pinea</i>	Krem, Tonik, Jel, Losyon, Sabun, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Saç Bakım Yağı	12
<i>Pinus strobus</i>	Krem, Göz Çevresi Kremi	3
<i>Pinus silvestris</i>	Saç Bakım Yağı, Şampuan, Yağ	4
<i>Piper nigrum</i>	Yağ	3
<i>Pistacia lentiscus</i>	Jel	1
<i>Pistacia terebinthus</i>	Sabun	1
<i>Pisum sativum</i>	Krem, Temizleyici	4
<i>Plantago major</i>	Krem	1
<i>Plumeria alba</i>	Güneş Kremi	2
<i>Pogostemon cablin</i>	Jel, Sabun, Yağ, Vücut Yıkama Preparatı	6
<i>Polygonum cognatum</i>	Serum	1
<i>Polygonum fagopyrum</i>	Göz Serum, Göz Çevresi Kremi, Dudak Serum	2
<i>Polymnia sonchifolia</i>	Krem, Maske, Losyon, Göz Çevresi Kremi, Dudak Koruyucu	6

<i>Primula elatior</i>	Yağ	1
<i>Primula veris</i>	Tonik, Krem, Yağ	8
<i>Prunus amygdalus</i>	Krem, Temizleme Sütü, Jel, Serum, Sabun, Yağ, Duş Jeli, Scrub, Saç Serum, Şampuan	17
<i>Prunus amygdalus var. amara</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Sabun, Yağ, Body Balm, Saç Bakım Yağı	14
<i>Prunus amygdalus var. dulcis</i>	Krem, Temizleyici, Güneş Kremi, Jel, Losyon, Maske, Sabun, Göz Çevresi Kremi, Body Balm, Dudak Balm, Şampuan	53
<i>Prunus armeniaca</i>	Krem, Bronzlaşma Yağı, Peeling, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Saç Maskesi, Saç Bakım Serum	27
<i>Prunus domestica</i>	Dudak Balm	1
<i>Prunus persica</i>	Krem, Temizleyici, Losyon, Yağ	6
<i>Prunus serotina</i>	Krem, Göz Çevresi Kremi	3
<i>Prunus malus</i>	Yağ	1
<i>Pterocarpus santalinus</i>	Yağ	1
<i>Pueraria lobata</i>	Krem, Serum	6
<i>Punica granatum</i>	Krem, Temizleme Sütü, Güneş Kremi, Maske, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Body Bar, Dudak Balm, Şampuan	20
<i>Pyrus communis</i>	Dudak Balm	2
<i>Pyrus malus</i>	Temizleyici, Şampuan	3
<i>Quercus infectoria</i>	Jel	1
<i>Quercus suber</i>	Serum, Göz Çevresi Kremi, Dudak Balm	3
<i>Quillaja saponaria</i>	Krem, Temizleyici, Tonik, Göz Koruyucu	7
<i>Rhus semialata</i>	Krem	2
<i>Ribes nigrum</i>	Krem, Temizleyici, Maske	5
<i>Ricinus communis</i>	Krem, Maske, Losyon, Sabun, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Dudak Balm, Saç Kremi, Saç Bakım Yağı, Şampuan	29
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Krem, Jel, Serum	3
<i>Rosa canina</i>	Krem, Temizleme Sütü, Jel, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi	19
<i>Rosa centifolia</i>	Krem, Temizleyici, Jel, Serum	17

<i>Rosa damascena</i>	Krem, Tonik, Güneş Kremi, Jel, Maske, Serum, Losyon, Yağ, Sabun, Duş Jeli, Vücut Yıkama Preparatı, Dudak Vazelinli	58	<i>Sesamum indicum</i>	Krem, Tonik, Bronzlaşma Yağı, Jel, Losyon, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Saç Bakım Yağı, Saç Kremi	32
<i>Rosa moschata</i>	Krem, Serum, Yağ, Göz Çevresi Kremi	6	<i>Silybum marianum</i>	Temizleyici, Yağ	2
<i>Rosa rubiginosa</i>	Krem, Serum	3	<i>Simmondsia chinensis</i>	Krem, Vücut Sütü, Güneş Kremi, Jel, Maske, Serum, Losyon, Yağ, Saç Bakım Yağı, Saç Kremi	76
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Vücut Yıkama Preparatı, Krem, Likit Temizleyici, Jel, Maske, Losyon, Yağ, Sabun, Göz Çevresi Kremi, Dudak Balm, Şampuan	80	<i>Smallanthus sanchifalius</i>	Serum	1
<i>Rubus coreanus</i>	Krem, Likit Temizleyici, Serum, Göz Jel, Saç Losyonu	2	<i>Solanum lycopersicum</i>	Yağ	1
<i>Rubus idaeus</i>	Temizleyici, Maske, Krem	4	<i>Spilanthus acmella</i>	Serum	1
<i>Rumex occidentalis</i>	Krem, Göz Jeli	2	<i>Spirulina platensis</i>	Krem	1
<i>Saccharum officinarum</i>	Temizleyici, Krem, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı,	14	<i>Styrax tonkinensis</i>	Eliksir	1
<i>Salix alba</i>	Göz çevresi Kremi	2	<i>Symphytum officinale</i>	Güneş Kremi	1
<i>Salix nigra</i>	Krem, Scrub, Jel, Maske, Losyon, Serum, Tonik	16	<i>Tagetes patula</i>	Krem	2
<i>Salvia hispanica</i>	Yağ, Serum	3	<i>Taraktogenos kurzii</i>	Likit Temizleyici	1
<i>Salvia officinalis</i>	Krem, Maske, Serum, Losyon, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Serumu, Saç Bakım Yağı, Saç Kremi, Şampuan	27	<i>Theobroma cacao</i>	Dudak Koruyucu, Dudak Kremi, Güneş Kremi, Krem, Maske, Losyon, Yağ, Body Bar, Göz Çevresi Kremi	36
<i>Salvia sclarea</i>	Krem, Maske, Losyon, Göz Çevresi Kremi, Dudak koruyucu, Şampuan	9	<i>Theobroma grandiflorum</i>	Krem, Losyon, Body Bar, Şampuan	8
<i>Salviae trilobae</i>	Yağ	1	<i>Thuja orientalis</i>	Göz Çevresi Kremi	1
<i>Sambucus canadensis</i>	Jel	1	<i>Thymus serpyllum</i>	Şampuan	1
<i>Sambucus nigra</i>	Scrub, Jel	3	<i>Thymus vulgaris</i>	Krem, Maske, Temizleyici, Yağ, Saç Kremi, Şampuan	14
<i>Santalum album</i>	Jel, Maske, Yağ	7	<i>Tilia cordata</i>	Krem, Güneş Kremi, Losyon, Saç Serumu, Şampuan	9
<i>Sapindus mukorossi</i>	Serum	1	<i>Trametes versicolor</i>	Krem	1
<i>Saponaria officinalis</i>	Temizleyici, Jel	2	<i>Trichilia emetica</i>	Krem, Maske, Losyon, Göz Çevresi Kremi	4
<i>Schinus terebinthifolius</i>	Maske	1	<i>Trigonella foenum-graecum</i>	Yağ	1
<i>Sclerocarya birrea</i>	Yağ, Dudak Balm	2	<i>Triticum sativum</i>	Yağ	1
<i>Scutellaria baicalensis</i>	Maske	1	<i>Triticum vulgare</i>	Krem, Tonik, Güneş Kremi, Jel, Losyon, Serum, Göz Çevresi Kremi, Maske, Dudak Koruyucu, Saç Bakım Yağı, Saç Kremi	58
<i>Secale cereale</i>	Krem	1	<i>Ulmus fulva</i>	Jel	1
<i>Selaginella lepidophylla</i>	Krem	1	<i>Ulmus minor</i>	Serum	1
<i>Serenoa repens</i>	Şampuan	1	<i>Urtica dioica</i>	Krem, Losyon, Sabun, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Saç Serumu, Saç Kremi, Saç Bakım Yağı, Saç Balmı, Jöle, Saç Şekillendirici, Şampuan	33

<i>Vaccinium corymbosum</i>	Dudak Balm	1
<i>Vaccinium macrocarpon</i>	Krem, Temizleyici, Güneş Kremi, Maske, Serum, Yağ, Body Bar	12
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Krem, Temizleyici, Yağ, Göz Koruyucu	11
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Krem, Serum	3
<i>Valeriana officinalis</i>	Saç Tonik, Saç Kremi	2
<i>Vanilla fragrans</i>	Yağ	1
<i>Vanilla planifolia</i>	Maske, Losyon, Body Bar, Dudak Koruyucu, Yağ, Saç Serum, Saç Maskesi	8
<i>Verbena officinalis</i>	Krem	1
<i>Verbena tenera</i>	Saç Kremi, Saç Serumu	2
<i>Veronica officinalis</i>	Serum, Krem	6
<i>Vetiveria zizanioides</i>	Maske, Temizleme Yağı, Yağ	3
<i>Vigna aconitifolia</i>	Serum	1
<i>Viola odorata</i>	Balm, Serum, Yağ, Saç Bakım Yağı	4
<i>Viola riviniana</i>	Yağ	1
<i>Viscum album</i>	Saç Kremi, Saç Balmı	2
<i>Vitis vinifera</i>	Krem, Scrub, Güneş Kremi, Maske, Jel, Serum, Losyon, Sabun, Yağ, Şampuan	106
<i>Xanthomonas campestris</i>	Serum	1
<i>Yucca schidigera</i>	Temzileyici	2
<i>Zanthoxylum bungeanum</i>	Krem, Sprey, Jel	3
<i>Zea mays</i>	Krem, Yağ, Scrub, Göz Çevresi Kremi, Saç Kremi, Şampuan	18
<i>Zingiber officinale</i>	Krem, Scrub, Maske, Tonik, Yağ, Göz Çevresi Kremi, Vücut Yıkama Preparatı, Saç Koruyucu, Şampuan	17
<i>Zizyphus jujuba</i>	Krem	1
<i>Zostera marina</i>	Krem, Temizleme Sütü, Serum, Göz Jeli	4

TARTIŞMA

Son yıllarda insanların doğal olanı kullanma isteği bitkilere ve fitoterapiye talebi arttırmıştır. Aynı şekilde kullanılan dermokozmetik markalar ve ürünler içerisinde de bitkisel içeriği olan ürünler tercih edilmektedir. Yapılan eczane alan araştırması göstermektedir ki eczacılar ilaca olduğu kadar dermokozmetik ürünlere de önem vermekte ve eczanelerinde bu ürünleri bulundurmaktadırlar.

Alışveriş merkezi eczaneleri ve semt eczaneleri karşılaştırıldığında alışveriş merkezi eczanelerinde genellikle bir dermokozmetik markaya ait bayilik veya o markaya ait bütün ürünler bulundurulurken, semt eczanelerinde eczaneye gelen müşteriler tarafından en fazla tercih edilen spesifik ürünlerin bulundurulduğu ya da müşteri talebi doğrultusunda sipariş verildiği görülmüştür. Dermokozmetik ürünleri bulundurma açısından alışveriş merkezi eczanelerinin, semt eczanelerine göre çok daha geniş ürün çeşitliliğine sahip olduğu saptanmıştır. Yapılan alan araştırması göstermektedir ki gezilen yedi tane alışveriş merkezi eczanesinde belirlenen on markaya ait bütün ürünler bulundurulurken, otuz beş semt eczanesinde belirlenen kırk iki markaya ait bütün ürünler yerine, müşteriler tarafından en çok talep gören spesifik ürünler bulundurulmaktadır. Gelen müşterilerin isteğine göre eczanenin seçtiği marka ve ürün çeşitliliği de değişmektedir. Yapılan alan araştırması sonuçlarına göre, semt eczaneleri, alışveriş merkezi eczanelerin göre daha fazla sayıda marka bulundururken; o markaya ait ürün çeşitliliği bakımından alışveriş merkezi eczaneleri, semt eczanelerinden daha fazla ürün bulundurmaktadır.

Yukarıda bahsedildiği gibi, bu markaların fitokozmetik ürünlerinin tamamı eczanelerde bulunmadığı için, sadece eczanede bulundurulmuş ürünler açısından değerlendirilseydi bu markaların fitokozmetik ürünleri tam olarak yansıtılmamış olurdu. Dolayısıyla çalışmaya dahil edilen markalara ait broşür ve web adreslerinin tümünün taranması ile fitokozmetik ürünlerde bulunan bitki çeşitliliği ortaya konulmuştur.

Belirlenen kırk iki marka ve bu markalara ait ürünler karşılaştırıldığında, belli markaların ürün çeşitliliği bakımından diğer markalara göre çok daha fazla ürüne sahip olduğu dikkat çekmektedir. Ancak bunun yanında ürünlere giren bitki çeşitliliği ve sayısı bakımından karşılaştırıldığında, ürün çeşitliliği az olup da içeriği fazla olan markalar da mevcuttur.

Araştırma sonuçlarına göre fitokozmetik ürünlerin içerisinde toplam üç yüz doksan dört (394) bitkinin, fitokozmetik ürünlerin bileşimindeki toplam katılım sayısı üç bin dört yüz

altmış sekiz (3468)' dir. Sınırlı bir alan araştırması yapılarak elde edilen bu sonuçlar, kozmetik sektöründe bitkilerin önemini ve her geçen gün fitokozmetik ürünlerin sayısında ve çeşitliliğinde bir artış olduğunu göstermektedir. Üstelik bu çalışma, eczane alan araştırması baz alınarak eczanelerde satışı yapılan markalardan yola çıkılarak yapılmıştır. Buradaki markaların bir kısmının fitokozmetik ürünlerinin satışı eczane dışında, parfümeri ve kozmetik mağazaları, aktar, market gibi yerlerde de yapılmaktadır. Kozmetik ürünler içerisinde doğal ürünlerle ilgili yerli ve yabancı firmalar üretim veya pazarlama faaliyetlerini artıran bir şekilde sürdürmektedirler. Ancak bu fitokozmetik ürünler üzerinde yeterli derecede bilimsel araştırma bulunmamaktadır.

Özellikle eczanelerde bulunan fitokozmetik ürünler ve bu ürünlerin terkinde yer alan bitkiler üzerinde yapılacak olan bilimsel araştırmalar ile desteklenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan eczane eczacıları, lisans eğitimleri sırasında almış oldukları eğitimleri ile eczanelerinde bulundukları dermokozmetik ürünler ve fitokozmetik ürünler ile ilgili halka danışmanlık yapabilirler. Kozmetoloji ve fitoterapi alanlarında uzmanlık yapabilmek şansına sahip olan eczacılar, bu alanda giderek artan sayıda faaliyet gösteren dermokozmetik ve fitokozmetik üreten yerli firmalarda üretim; yerli ve yabancı firmalarda pazarlama aşamalarında sorumluluk alarak, uzmanlık alanlarında çalışma fırsatı yakalayabilirler.

Phytocosmetics in Pharmacy

ABSTRACT

The increased desire among individuals to live a comfortable life, to be healthy, beautiful and groomy with developing world order; allows cosmetics and dermocosmetics industry to rapidly develop and increases the demand for their use. In recent years, increased interest among people to natural products instead of synthetic chemicals in every issue, especially to herbal forms, led to an increase of phytocosmetics within the cosmetics sector. The plants, plant oils and extracts practiced with simple methods to stay young and become beautiful for centuries, have begun to take part in phytocosmetics products nowadays. As they are being preferred, their number and varieties are increasing each day. Although not many scientific research is available

regarding phytocosmetics products and most preferred plants in the industry, day by day increasing demand to these products attracts researchers' attention and directs them to research more on the issue. In our research, to contribute the areas of cosmetics, dermocosmetics and phytocosmetics; we aimed to identify the phytocosmetic products and plants within the composition of these products, present in the pharmacies of the Anatolian side of Istanbul. According to our research, ten most widely used plants are identified as; *Butyrospermum parkii* (118), *Vitis vinifera* (106), *Helianthus annuus* (103), *Olea europaea* (91), *Glycine max* (82), *Rosmarinus officinalis* (80), *Simmondsia chinensis* (76), *Citrus aurantium* var. *dulcis* (*Citrus sinensis*) (75), *Aloe barbadensis* (69), *Citrus medica* var. *limonum* (68).

Keywords: Cosmetic, Dermocosmetic, Phytocosmetic, Plant, Pharmacy

KAYNAKLAR

1. Çomoğlu T. Kozmetikler. Marmara Pharm J 2012; 16:1-8.
2. Pieroni A, Quave CL, Villanelli ML, Mangino P, Sabbatini G, Santini L, Bocchetti T, Profili M, Ciccioi T, Rampa LG, Antonini G, Girolamini C, Cecchi M, Tomasi M. Ethnopharmacognostic survey on the natural ingredients used in folk cosmetics, cosmeceuticals and remedies for healing skin diseases in the inland Marches, Central-Eastern Italy. J Ethnopharmacol 2004; 91: 331-44.
3. Kozmetik Ürünler. Türk Eczacılar Birliği E-Kütüphane pp.10-11. PDF Dökümanı. www.e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebakademi/ilac_disi/2.pdn [Erişim tarihi: 10 Ağustos 2015].
4. Kutlubay Z, Serdaroglu S, Uzunçakmak, T. Cosmeceuticals: Growth factors. Türkiye Klinikleri J Cosm Dermatol Special Topics 2012;5: 69-72.
5. Dreno B, Araviiskaia E, Berardesca E, Bieber T, Hawk J, Sanchez Viera M, Wolkenstein P. The science of dermocosmetics and its role in dermatology. J Eur Acad Dermatol Venereol 2014; 28: 1409-17.
6. Karabudak Ö, Yıldız H. Cosmeceuticals: Botanical Ingredients. Türkiye Klinikleri J Cosm Dermatol Special Issue 2012;5: 46-53.
7. Uzuner Yağan Y. Animal sourced materials used in dermatocosmetics. Türkiye Klinikleri J Cosm Dermatol-Special Issue 2012;5: 54-9.
8. Karsheva M, Georgieva S. Flow properties of phytocosmetic formulations effect of plant extracts and thickeners. C R Acad Bulg Sci 2010;63: 1725-32.
9. Tuzlacı E. Türkiye Bitkileri Sözlüğü. Alfa Yayınları, İstanbul. 2011.
10. Güven KC. Tıbbi ve Kozmetik Formülleri. Avcı Ofset, İstanbul. 1996.
11. Güven KC. Kozmetik Formüller. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul. 2008.
12. www.bebak.com.tr [Erişim tarihi: 10.03.2014]
13. www.bionike.it [Erişim tarihi: 10.03.2014]
14. www.bioxcin.com.tr [Erişim tarihi: 10.03.2014]
15. www.caudalie.gen.tr [Erişim tarihi: 12.03.2014]
16. www.hamadiorganics.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
17. www.aksuvital.com.tr [Erişim tarihi: 21.03.2014]
18. www.bioderma.com.tr [Erişim tarihi: Mart 2014]

19. www.bio-oil.com/tr [Erişim tarihi: 10.03.2014]
20. www.botalife.com.tr [Erişim tarihi: 10.03.2014]
21. www.burtsbees.com.tr [Erişim tarihi: 10.03.2014]
22. www.cosmed.com.tr [Erişim tarihi: 12.03.2014]
23. www.darphin.com, www.darphin.com.tr [Erişim tarihi: 14.03.2014]
24. www.ddfskincare.com [Erişim tarihi: 14.03.2014]
25. www.dermaderm.com [Erişim tarihi: 14.03.2014]
26. www.dermadolin.com.tr [Erişim tarihi: 14.03.2014]
27. www.dermalogica.com, www.dermalogica.com.tr [Erişim tarihi: 14.03.2014]
28. www.dermoeczanem.com [Erişim tarihi: 14.03.2014]
29. www.dermoskin.com.tr [Erişim tarihi: 14.03.2014]
30. www.eau-thermale-avene.com, www.eau-thermale-avene.com.tr [Erişim tarihi: 14.03.2014]
31. www.farmako.com.tr [Erişim tarihi: 16.03.2014]
32. www.florame.com.tr [Erişim tarihi: 16.03.2014]
33. www.hairman-tr.org [Erişim tarihi: 16.03.2014]
34. www.hairolive.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
35. www.hamadibeauty.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
36. www.kloraneusa.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
37. www.kozasabun.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
38. www.kozmela.com [Erişim tarihi: 16.03.2014]
39. www.laboratoriosbabe.com [Erişim tarihi: 10.03.2014]
40. www.m-asam.com.tr [Erişim tarihi: 17.03.2014]
41. www.moos.com.tr [Erişim tarihi: 17.03.2014]
42. www.neostrata.com, www.neostrata.gen.tr [Erişim tarihi: 17.03.2014]
43. www.nuxe.com, www.nuxe.gen.tr [Erişim tarihi: 17.03.2014]
44. www.organicum.com [Erişim tarihi: 20.03.2014]
45. www.otaci.com [Erişim tarihi: 20.03.2014]
46. www.pharmaozon.com [Erişim tarihi: 20.03.2014]
47. www.renskincare.com, www.renskincare.com.tr [Erişim tarihi: 20.03.2014]
48. www.rosense.com [Erişim tarihi: 21.03.2014]
49. www.sebamed.com, www.sebamed.com.tr [Erişim tarihi: 21.03.2014]
50. www.shiffahome.net [Erişim tarihi: 21.03.2014]
51. www.solante.net [Erişim tarihi: 21.03.2014]
52. www.talyabitkisel.com [Erişim tarihi: 22.03.2014]
53. www.tresan.com [Erişim tarihi: 22.03.2014]
54. www.us.caudlie.com [Erişim tarihi: 12.03.2014]
55. www.verdaa.com [Erişim tarihi: 10.03.2014]
56. www.zigavus.com [Erişim tarihi: 22.03.2014]
57. www.zorah.com [Erişim tarihi: 22.03.2014]